

**VAGGERYDS
KOMMUN**

BARN- OCH UTBILDNINGS-
FÖRVALTNINGEN

Sörgårdsskolan

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Läsår 23/24

Likabehandlingsplan

Innehåll

1. Inledning	3
2. Delaktighet och förankring av planen	4
3. Utvärdering av förra årets arbete	6
4. Kartläggning	9
Resultat och analys av kartläggningar för läsåret 22/23.....	9
5. Aktuella främjande insatser läsåret 23/24	10
Sörgårdsskolans övergripande mål för läsåret 23/24.....	10
6. Aktuella förebyggande åtgärder läsåret 23/24	12
7. Rutiner för akuta situationer	13
Policy	13
Rutiner för arbetet vid akuta situationer – Kap 6 Skollagen	14
Bilaga – Definitioner och Begrepp	15

1. Inledning

Planen omfattar verksamhetsformerna förskoleklass, grundskola och fritidshem. Ingen elev ska utsättas för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling. Följande plan innehåller verksamhetens riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Sörgårdsskolans vision

Vår vision är att vara en skola i framkant där varje elev når sin fulla potential. Skolans ledord är lärande, delaktighet och trygghet. Ledorden symboliserar friskfaktorer i samspel.

Verksamheten ska präglas av omsorg av individen, omtanke och generositet. Eleverna ska möta respekt för sin person och sitt arbete. Verksamheten ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära (Lgr 11).

Arbetsplanering

Undersök - risker för kränkande behandling identifieras genom kartläggningar, exempelvis resultat av elevenkät, trygghetsvandring, personalens observationer i verksamheten och samtal med elever på skolan.

Analysera - personal pratar om orsaker för att skapa förståelse för varför risker uppkommer.

Åtgärda - mål och åtgärder sätts upp för att förhindra identifierade risker.

Följ upp och utvärdera – arbetet följs upp löpande och utvärderas av trygghetsteamet i slutet på varje termin.

2. Delaktighet och förankring av planen

Elevernas delaktighet

Eleverna deltar i kartläggningen av trygghet och utsatthet genom att individuellt besvara den kommungemensamma enkät som genomförs höstterminen 2023. Eleverna diskuterar resultaten i klasserna och fritidshemmet inför elevråd och trygghetsråd och får lämna förslag på aktiviteter för det fortsatta trygghetsarbetet på dessa råd. I början av höstterminen -23 görs eleverna delaktiga i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom att mentorer och fritidspedagoger för respektive klass och fritidsavdelning visar en presentation av aktiviteterna och rutinerna som beskrivs i den här planen. Presentationen innehåller också ett urval ur det kommungemensamma materialet ”Schysst!”. Utvärdering av de aktiviteter som genomförs under läsåret 23/24 utvärderas löpnade i anslutning till genomförandet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I början av läsåret ht-23 informerar mentorerna vårdnadshavare om den uppdaterade planen vid föräldramöten. Mentorerna presenterar främst aktiviteterna och skolans riktlinjer och rutiner för att hantera akuta situationer (händelser där kränkande behandling kan ha förekommit). Följande plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling finns tillgänglig på skolans hemsida. Vårdnadshavarna har möjlighet att komma med synpunkter kring arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i samband med föräldramöten och utvecklingssamtal under läsåret 23/24.

Personalens delaktighet

All personal tar del av den här planen i början av läsåret 23/24. Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling följs upp löpande vid klass- och fritidsanalyser tillsammans med elevhälsoteamet (EHT). All personal utvärderar arbetet som beskrivs i följande plan vid terminsslut genom frågeformulär från skolans trygghetsteam.

Skolans trygghetsteam

I Trygghetsteamet (kallades tidigare vuxenteam) ingår nu Madeleine Karlsson lärare i särskild undervisningsgrupp (SU), Ellen Zalazar Åkerhag lärare i fritidshem, Ulrika Johansson lärare i åk 1, Anna-Karin Johansson lärare i åk 2, Maria Adén lärare i åk 5, Sandra Varpula Gustavsson lärare i åk 6. Trygghetsteamet är representanter för hela skolans trygghetsarbete och bärare av

information mellan respektive team och skolans centrala trygghetsarbete. Arbetet i trygghetsteamet leds av skolkurator Viktoria Palm.

3. Utvärdering av förra årets arbete

Trygghetsteamet ansvarar för att aktiviteterna som genomförts under läsåret 22/23 utvärderas. Aktiviteterna ökad arbetsro, värdegrundsarbete, organiserad rastaktivitet och förbättrat språkbruk har följts upp och utvärderats av all pedagogisk personal vid klass- och fritidsanalyser tillsammans med elevhälsoteamet (EHT).

Resultat av utvärdering

Här sammanfattas och utvärderas främjande insatser och förebyggande åtgärder som genomförts under läsåret 22/23.

Mål	Aktivitet	Utvärdering/effekt	Fortsatt behov
Ökad arbetsro Insatsen har berört området: Kränkande behandling.	Lärare i skola och fritidshem leder värdegrundsarbete i klasserna och fritidsgrupperna och skapar gemensamma regler tillsammans med eleverna om hur de vill ha det i klassrummet och på fritidsavdelningen. Målet med insatsen var att hela skoldagen (skola och fritidsvistelse) ska präglas av trygghet och arbetsro för alla elever, ingen elev ska utsättas för	Det finns fortsatt behov av att arbetet med värdegrund fortsätter i klasserna. Arbete fortsätter kontinuerligt, mentorerna anpassar även arbetet löpande efter behov som uppkommer i respektive klass.	

PLAN MOT DISKRIMINERING TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

	kränkande behandling.		
<i>Värdegrundsarbete</i> Insatsen har berört områdena: Kränkande behandling, kön, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och ålder.	Arbete med värdegrundsarbete i alla klasser och fritidshemmet. Det värdegrundsarbete som personalgruppen arbetat fram ska under läsåret också involvera eleverna i både skola och på fritids. Under läsåret har vi aktiviteter har vi där vi arbetar med värdegrundsarbete vid FN-samling, temalektioner och temadagar i åldersblandade grupper. Målet med insatsen var att skapa samhörighet och förståelse för olikheter och allas lika värde. Ingen elev ska utsättas för kränkande behandling eller trakasserier.		
<i>Organiserad rastaktivitet</i>	Lärare i fritidshem planerar och	Insatsen har genomförts enligt	Insatsen kommer att fortsätta läsåret 23-24

PLAN MOT DISKRIMINERING TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

<p>Insatsen har berört områdena: Kränkande behandling, kön, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och ålder.</p>	<p>genomför rastaktiviteter. Målet med insatsen var att alla elever ska ges möjlighet att uppleva delaktighet, meningsfullhet och trygghet under rasten.</p>	<p>planeringen. Det finns behov av att utöka rastaktiviteterna så att det finns aktiviteter som passar för alla åldrar.</p>	<p>med aktiviteter som är mer riktade mot vissa årskurser. Ett schema där det framgår tydligt vilka aktiviteter som erbjuds varje vecka skapas och delas ut till samtliga klasser.</p>
<p><i>Trygg utevistelse</i> Åtgärden har berört området: Kränkande behandling.</p>	<p>Den som är rastvärd skulle vara medveten om och röra sig vid följande platser/områden på skolgården: labyrinten, hinderbanan och bakom skolan samt på fotbollsplanen, bandyplanen och basketplanen. Målet med åtgärden var att ingen elev skulle utsättas för kränkande behandling när de vistas ute på skolgården på rast eller fritidstid.</p>	<p>Utvärderingen har visat att det trots aktiviteten saknas vuxennärvaro på raster.</p>	<p>Omorganisation med schema över fasta områden på skolgården som varje rastvärd ska täcka upp och finnas tillhands för eleverna.</p>

4. Kartläggning

Kartläggningsmetoder och delaktighet

Under läsåret 22/23 har eleverna besvarat den årliga enkäten om trygghet och trivsel som gäller både skola och fritidshem. Enkäten innefattar såväl fysiska platser som forum och sociala medier online. Genom kartläggningen undersöks risk för utsatthet inom följande områden: kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Resultat och analys av kartläggningar för läsåret 22/23

Rastsituation åk 1

Observationer av raster för åk 1 har visat att elever ofta tappar bort varandra i det stora sammanhanget ute på skolgården när alla elever på skolan har rast samtidigt. Det finns en allmän osäkerhet inför äldre elever och personalens analys är att grundtrygghet saknas än. Elever i åk 1 har heller inte sina trygga vuxna/mentorer helt tillgängliga på rasten pga rastvakts schemat som knyter personalen till en viss plats på skolgården.

Rastsituation åk 2

Observationer och samtal med elever i åk 2 visar att de flesta upplever rasterna som trygga och roliga.

5. Aktuella främjande insatser läsår 23/24

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. (Skolverket, 2014)

Sörgårdsskolans övergripande mål för läsår 23/24

1. Skolans raster är trygga och har meningsfulla aktiviteter för samtliga elever.
2. Skolan har en skolgemenskap både mellan elever och personal.

Mål	Aktivitet	Ansvarig	Slutdatum
Trygga och meningsfulla raster.	Organiserad rastaktivitet Områden som berörs: Kränkande behandling, kön, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och ålder.	Lärare i fritidshem	VT-24
Skolgemenskap mellan elever, ökad känsla av samhörighet och förståelse för andra.	Värdegrundsarbete Temaarbeten med fadderklasser, värdegrundsarbete vid FN-samling, temalektioner och temadagar i åldersblandade grupper.	Mentorer och lärare i fritidshem	VT-24

	<p>Områden som berörs: Kränkande behandling, kön, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet och ålder.</p>		

6. Aktuella förebyggande åtgärder läsår 23/24

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. (Skolverket, 2014)

Mål	Aktivitet	Ansvarig	Slutdatum
Öka tryggheten på fm-raster för åk 1.	Hjälpa/stödja elever i att välja aktivitet och/eller plats inför fm-rasten.	Mentorer åk 1.	Följs upp löpande i Q-möten med EHT, utvärderas vt-24.

7. Rutiner för akuta situationer

Policy

Sörgårdsskolans personal tar ställning mot alla typer av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Ingen elev får utsättas för repressalier.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Skolans elevhälsoteam (EHT) träffas varje vecka och följer upp händelser som kommit till skolans kännedom.
- Rektor och skolkurator följer upp och utvärderar arbetet med att åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling varje månad och löpande veckovis.
- Rektor och skolkurator träffas kring samtliga ärenden för utvärdering och fördjupad analys av arbetet.
- Trygghetsteamet träffas och följer upp och uppdaterar arbetet löpande under läsåret.

Personal som vårdnadshavare och elev kan vända sig till

Mentor, fritidspedagog, andra undervisande lärare, elevhälsoteam (EHT) är personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till för att informera om att en elev känner sig utsatt. När personal på skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan ha förekommit innebär det en skyldighet att anmäla händelsen till rektor enligt rutinerna nedan.

Rutiner för arbetet vid akuta situationer – Kap 6 Skollagen

Personalens anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. Skollagen är den personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen, dvs Barn- och utbildningsförvaltningen. Rektor ansvarar för att händelsen utreds skyndsamt för att ta reda på omständigheterna och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Personalen ska ha god uppsikt över eleverna och observera jargong och beteendemönster. Personal kan få kännedom på olika sätt t.ex. genom eleven själv, genom iakttagelser av händelser eller information från elevens vårdnadshavare/föräldrar.

Utredning och bedömning av händelsen

Utredningen innebär samtal med inblandade personer och anpassas efter omständigheterna i det enskilda fallet. Utredningen ska ge en uppfattning om vad som har hänt och rektor ska ta ställning till om det inträffade innebär kränkande behandling i skollagens mening.

Åtgärda för att förhindra framtida händelser

Om en utredning visat att en elev har blivit kränkt så är huvudmannen skyldig att sätta in de åtgärder som behövs för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Huvudmannen har delegerat uppgiften att besluta om åtgärder till rektor. Åtgärderna kan rikta sig såväl mot den utsatte som den/de som har kränkt. Exempel på åtgärder är samtal med elever och vårdnadshavare om det inträffade, ökad vuxennärvaro på raster eller vid övergångar, omorganisation av grupper eller insatser av skolkurator eller skolpsykolog.

Uppföljning och utvärdering

Åtgärderna följs upp och utvärderas löpande. Ärendet avslutats och arkiveras då kränkande behandling upphört. Om det vid uppföljning visar sig att kränkande behandling fortfarande förekommer intensifieras åtgärderna. Vid upprepade kränkningar krävs ett samlat grepp som skapas genom upprättandet av en handlingsplan.

Bilaga – Definitioner och Begrepp

Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (2010:800) Kap 6 § 3

Diskriminering

Handlar om att en person blir annorlunda behandlad än andra på grund av dennes:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan också ske genom att alla behandlas lika. Denna typ av diskriminering kallas *indirekt diskriminering*. Det som sker är att en elev eller en grupp av elever missgynnas på grund av en regel eller bestämmelse. Exempel kan vara att alla ska äta samma mat där hänsyn inte tas till religion eller att alla ska vara med på samma aktiviteter under friluftsdagar oavsett funktionsnedsättning.

All skolpersonal kan göra sig skyldiga till diskriminering.

Trakasserier

Blir du trakasserad så är det troligt att du är *direkt diskriminerad*. Trakasserier kan exempelvis handla om att du utsätts för nedsättande kommentarer på grund av du är pojke eller flicka, din sexuella läggning, din etniska tillhörighet, din religion eller att du har en funktionsnedsättning.

All skolpersonal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Kränkande behandling

När gör något som kränker din värdighet och när det inte grundar sig i diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling kan vara:

- *Verbala* (t.ex. att bli hotad, svordomar, fula ord, könsord eller förolämpningar)
- *Psykosociala* (t.ex. utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning, skratt, suckar, miner, blickar, går åt ett annat håll när du kommer)
- *Fysiska* (t.ex. utsätta någon för slag, knuffar eller att ha sönder annans ägodel)
- *Texter och bilder* (teckningar, lappar, sms, foton, och texter på olika webb-forum)

Enligt Diskrimineringslagen bedöms handlingar som trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling när de görs med avsikt att göra någon annan illa, dvs inte är en olyckshändelse.

Repressalier

Om ett barn eller en elev har anmält någon för kränkande behandling eller varit med i en utredning så får eleven inte bestraffas som en följd av detta. Bestrafningen får inte ske varken från vuxna på skolan eller av andra elever.